

УДК 332.3. 630.6

Дребот О.І.¹, Фурдичко О.І.²

¹д. е. н., професор, академік НААН, Інститут агроекології природокористування НААН, Київ, Україна

²д. е. н., д. с.-г. н., професор, академік НААН, Київ, Україна

АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЯМИ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Авторами досліджуються організаційно-економічні аспекти управління землями лісогосподарського призначення в Україні. Основна увага приділяється впровадженню екологічних показників діяльності лісогосподарських підприємств. Розглянуто фінансово-економічні інструменти та підходи, які забезпечують ефективне управління лісовими ресурсами. Практична реалізація запропонованих методів спрямована на підвищення економічної ефективності лісокористування та збереження біорізноманіття.

Ключові слова: біорізноманіття, екологізація, фінансові інструменти, стратегічне управління, сталий розвиток

В Україні, за оцінкою FAO 2020 [1], щорічне зростання показника цілей сталого розвитку «Прогрес у напрямку сталого управління лісами» становить 0,07 – 0,06 %. Структурна схема організаційно-економічного забезпечення управління землями лісогосподарського призначення (рис. 1) є підґрунтям задля комплексного використання інтегрованої системи фінансово-економічних інструментів, які спрямовуються на досягнення збалансованого використання земель лісогосподарського призначення.

На сьогодні в Україні ефективне управління землями лісогосподарського призначення вимагає доступності не лише до фінансово-економічних показників, а також потребує даних про екологічні аспекти діяльності. Перевагами упровадження екологічних показників діяльності лісогосподарських підприємств є: більш глибоке розуміння ризиків і можливостей у лісовому господарстві; установлення зв'язку між фінансовою та нефінансовою діяльністю; вплив на стратегію управління, політику, а також бізнес-планування; упорядкування виробничих процесів, запобігання екологічним втратам і підвищення економічної ефективності; бенчмаркінг й

оцінка ефективності збалансованого розвитку в межах законів, норм, кодексів, стандартів ефективності та добровільних ініціатив [2].

Рис. 1. Структурна схема організаційно-економічного забезпечення управління землями лісгосподарського призначення

Джерело: сформовано автором.

Система всіх фінансово-економічних інструментів і важелів носить двосторонній характер впливу на взаємозв'язки між суб'єктами лісгосподарської діяльності: як спонукального, так і стимулюючого спрямування, з переважанням у кожному з випадків одного з аспектів [3]. «Основоположний принцип збалансованої організації використання земель лісгосподарського призначення має бути зорієнтований на безперервне, рівномірне, невиснажливе використання лісів» [4]. Отже, фундаментом фінансово-економічного механізму збалансованого використання земель лісгосподарського призначення є система принципів екологічного, соціально-економічного, інституціонального, правового, організаційно-управлінського

спрямування. Взаємодія цих принципів має циклічний характер і носить комплексний і системний вплив на вектори розвитку фінансово-економічного механізму збалансованого використання земель лісогосподарського призначення. Практична реалізація викладеної схеми взаємозв'язків між принципами збалансування лісогосподарського землекористування сприяє функціонуванню фінансово-економічного механізму, який виконуватиме регулюючу роль екологізації господарської діяльності на землях лісогосподарського призначення та буде спрямований на підвищення економічної та соціальної результативності лісогосподарського землекористування. Лісогосподарська діяльність у відповідності з принципами збалансованого використання земель лісогосподарського призначення, а також у відповідності до регіональної, національної та міжнародної лісової політики у кінцевому результаті забезпечить збільшення лісистості, збереження та відтворення біорізноманіття, виконання екологічної функції земель лісогосподарського призначення.

Список використаних джерел

1. *Global Forest Resources Assessment. (2020). Report Ukraine.*
<http://www.fao.org/3/cb0083en/cb0083en.pdf>.
2. Фурдичко О., Дребот О., Паляничко Н., Данькевич С., Окабе Й. (2021) Еколого-економічна звітність як індикатор стану лісогосподарського землекористування. *Agricultural and Resource Economics. Vol. 7. №. 2. С. 219-250. DOI:*
<https://doi.org/10.51599/are.2021.07.02.12>.
3. Окабе Й., Фурдичко О., Дребот О., Паляничко Н., Данькевич С. (2021) *On the way Towards a Balanced Forestry Land Use: The Economy of State Forestry Enterprises in Small Polissia of Ukraine in the Context of the COVID-19 Pandemic. Облік і фінанси. № 4 (94). С. 115-128.* [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-4\(94\)-115-128](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-4(94)-115-128)
4. Опенько І.А. (2021) Еколого-економічні засади раціонального використання та охорони земель лісогосподарського призначення в умовах децентралізації влади: дис. ... д-ра. ек. наук: 08.00.06. Київ, 551 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/dis_openko.pdf